

רע"פ 1810/13 - יוסף פינטו נ' מדינת ישראל

רע"פ 1810/13 - יוסף פינטו נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 1810/13

יוסף פינטו

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[20.03.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 20.2.2013, בע"פ 16022-07-12, שניתן על ידי כב' השופטים ד' ברלינר -נשיאה; ג' קרא; ו-מ' סוקולוב בשם המבקש - עו"ד דוד יפתח; עו"ד דן ענבר

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, אשר ניתן על-ידי כב' השופטים ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא; ו-מ' סוקולוב, בע"פ 16022-07-12, מיום 20.2.2013. בפסק דינו, קיבל בית המשפט המחוזי, באופן חלקי, את ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב, אשר ניתן על-ידי כב' השופט ד' שריזלי, בת"פ 4521-09, מיום 14.6.2012.

בד בבד עם בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש, בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי, שניתן כאמור ביום 20.2.2013. נוכח העובדה, שהבקשה לעיכוב הביצוע הוגשה במקביל לבקשת רשות הערעור, החלטתי לדון בשתי הבקשות במאוחד.

רקע והליכים קודמים

2. מעובדות כתב האישום שהוגש נגד המבקש עולה, כי ביום 6.9.2007, בשעה 09:00, או בסמוך לה, בדירה ברחוב רש"י 6, בבני ברק, על רקע ויכוח שפרץ בין המבקש לבין אברהם שלום (להלן: המתלונן), תקף המבקש את המתלונן בחבטות אגרופ בראשו ובגופו (להלן: התקיפה). עוד עולה מכתב האישום, כי כתוצאה מהתקיפה, נגרמו למתלונן "רגישות באזור פריאטלי בראשו, טשטוש ראייה בעינו השמאלית, בחילה, כאבי ראש וכאבים בלסת - חבלה של ממש". נטען בכתב האישום, כי המתלונן נזקק לבדיקות בבית חולים, למנוחה בת עשרה ימים בביתו, ול"כלכלה רכה" במשך שבוע. בנוסף, עולה מכתב האישום, כי בעת שאירעה התקיפה או בסמוך לה, איים המבקש על המתלונן בכוונה להפחידו או להקניטו. לפיכך, הואשם המבקש בעבירה של תקיפה שגרמה לחבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ובעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ביום 2.4.2012, ניתנה הכרעת דין מקיפה שבמסגרתה הרשיע בית משפט השלום את המבקש, בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום. ביום 14.6.2012, נגזר עונשו של המבקש והוטל עליו, בין היתר, מאסר בפועל בן 6 חודשים, וכן הופעל עונש מאסר על תנאי בן 6 חודשים, אשר גזר כב' השופט ד' מור על המבקש, בת"פ 1810/06. באשר לעונש המותנה, נקבע כי זה ירוצה על-ידי המבקש, חלקו באופן חופף וחלקו במצטבר, כך שעל המבקש לרצות 8 חודשי מאסר בפועל.

3. המבקש ערער על פסק דינו של בית משפט השלום, הן על עצם ההרשעה, והן על חומרת העונש, לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, וביום 19.11.2012, התקיים בבית המשפט המחוזי הדיון בערעור. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, המליץ בית המשפט המחוזי לבאי כוח הצדדים להגיע להסדר טיעון, לפיו ימשוך המבקש את ערעורו על הכרעת הדין, ויתמקד בטיעונים על חומרת העונש, ומנגד, תטען המשיבה למאסר בדרך של עבודות שירות. בהמשך לדברים אלו, ובהתאם להמלצת בית המשפט, הופנה המבקש אל שירות המבחן למבוגרים לשם עריכת תסקיר מבחן בעניינו, ואל הממונה על עבודות השירות, לשם ראיון התרשמות ובחינת התאמתו לביצוע עבודות שירות. עוד נקבע, כי לאחר קבלת שני המסמכים (התסקיר וחוות דעת הממונה), תוכל המשיבה לטעון לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות, ואילו המבקש יוכל לעתור להארכת תוקפו של עונש המאסר המותנה.

4. התסקיר וחוות דעת הממונה נערכו והוגשו לבית המשפט. מתסקיר המבחן עולה כי המבקש, הינו רווק, אשר מתגורר עם אביו הקשיש. האב נזקק לטיפול סיעודי והמבקש נדרש לצרכיו בצורה יומיומית. עוד עולה מהתסקיר כי, בעבר, המבקש "ניהל אורח חיים של מכור לסמים על כל המשתמע מכך במשך שנים רבות", אך לפני כ-6 שנים עבר גמילה, באופן עצמאי, ומאז הוא מתנזר משימוש בסמים. כמו-כן, עולה מן התסקיר, כי תחת חסות שירות המבחן, החל המבקש ליטול חלק בסדרת מפגשים טיפוליים, והוא "מצוי בראשיתו של תהליך טיפולי חשוב ומשמעותי". על-כן, הומלץ בתסקיר, לאפשר למבקש להמשיך בטיפול השיקומי במסגרת שרות המבחן. בנוסף, הומלץ על ביטול עונש המאסר, על הארכת תקופת המאסר המותנה ועל הטלת צו מבחן לשנה.

בחוות דעתו של הממונה על עבודות שירות, נמצא כי המבקש מתאים לביצוע עבודות שירות, והומלץ כי המבקש, יבצע את עבודות השירות בבית אבות משען ברמת אפעל.

5. ביום 20.2.2013, נערך דיון בבית המשפט המחוזי, אשר נועד לטיעונים לעונש. המשיבה טענה כי יש להשית על המבקש עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, ואילו המבקש עתר להמנע מכך. בין היתר, טען המבקש כי אם תתקבל עמדת המשיבה, יסכן הדבר את ההליך השיקומי, בו הוא החל במסגרת שירות המבחן. כמו כן, הביע המבקש את חששו מהניתוק מאביו, דבר שיביא לפגיעה בטיב הטיפול בו. לאחר שנתן את דעתו לטיעוני הצדדים, קבע בית המשפט המחוזי כי: "אין מקום לבטל כליל את העונש. העבירה שדובר בה היא עבירה משמעותית. [...] הערעור הנוכחי גם הוא בגין עבירת אלימות קשה וחמורה, הן אלימות פיזית והן מילולית. [...] לא יתכן שמילים יוחלפו במהומות. [...] המערער איים, כאמור, על המתלונן בכך שישרוף אותו ואין לך איום חמור מזה. למתלונן נגרם נזק של ממש, ולכך צריך להיות משקל. מדובר גם במי שבעברו הרשעות ואין זו הסתבכותו הראשונה עם החוק". בהקשר לאפשרות הפגיעה ברמת הסיוע, אותו מספק המבקש לאביו, אם יאלץ המבקש לרצות עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, נאמר: "איננו מפקפקים בכך שהמערער עוזר לאביו, עם זאת, טיעון זה כבר הועלה בעבר בעניינו של המערער והוא לא יכול להוות מעין תעודת חסינות עבור המערער שבפנינו לכל עבירה עתידית שאותה יבצע. ושמה בעקבות הענישה בתיק, יחשוב המערער בפעם הבאה על אביו וצרכיו, לפני שיבצע מעשה אלימות או כל עבירה אחרת".

בפסק דינו, קבע בית המשפט המחוזי, כי תקופת המאסר בפועל שנקבעה על-ידי בית משפט קמא תשאר בעינה, אך תרוצה בדרך של עבודות שירות. כמו-כן, נקבע כי המאסר על תנאי, יופעל כולו בחופף לעונש המאסר בפועל, ובסך הכל יירצה המבקש שישה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. בהקשר זה, ציין בית המשפט כי, "מקובלת עלינו טענת התביעה, כי בנסיבות התיק הנוכחי, גם חפיפה מלאה של עונשי המאסר על תנאי עם המאסר בפועל שהטיל בית משפט קמא, יש בה משום הליכה רבתי לקראת המערער, שהרי המערער לא רק זכה לקיצור התקופה, אלא גם לשוני המהותי שבין מאסר מאחורי סורג ובריח, לבין מאסר שירוצה בעבודות שירות".

הבקשה

6. ביום 8.3.2013, הגיש המבקש, באמצעות באי-כוחו, את בקשת רשות הערעור, המונחת לפניי. בבקשה צוין, כי "המבקש מודע לכך שכבוד בית משפט זה ממעט להתערב "בגלגול שלישי" [...] ואולם נסיבות המקרה שלפנינו מיוחדות ומצדיקות התערבות". הסיבה שבעטיה סבור המבקש כי יש מקום להתערבות בפסק הדין, הינה, בקליפת אגוז, משום שליטתו "המקרה שלפנינו חריג גם מכיוון שהסדר הטיעון נערך בערכאת הערעור בעוד שבמצב הדברים הרגיל נערכים הסדרים בערכאה הדיונית"; וביתר פירוט: "הסדר הטיעון שעליו הוסכם בהמלצת כבוד בית המשפט קמא בדיון הראשון בערעור יצר תשתית עובדתית ומשפטית חדשה ושונה מזו שנקבעה בערכאה הראשונה בבית משפט השלום. כך לדוגמה הופנה המבקש לשירות המבחן ונתקבל תסקיר בעניינו בעוד שבפני בית משפט השלום לא עמד תסקיר; ועצם פרטי ההסדר ומתחם הענישה על פיו יצרו שיקולים שונים בגזירת העונש מאלה שעמדו בפני בית משפט השלום". בנוסף, נטען על-ידי המבקש כי, אף לגופו של עניין, יש להתערב במידת העונש שנגזר עליו. טענתו העיקרית של המבקש במישור זה, היא כי טעה בית משפט קמא, משלא ייחס חשיבות מספקת להמלצות שירות המבחן, להמנע מהטלת עונש מאסר, לרבות מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. המבקש ציין כי "תסקיר המבחן היה חיובי ביותר", וכי הוא נמצא מתאים לטיפול שיקומי, דבר שישיר גם את האינטרס הציבורי.

דיון והכרעה

7. למקרא האמור בבקשת רשות הערעור, כמו גם בצרופותיה, נחה דעתי, כי עניינו של המבקש אינו מקים עילה לדיון "גלגול שלישי", בפני בית משפט זה. הלכה מושרשת היטב היא, כי לא על נקלה תתקבל בקשת רשות ערעור, בפני בית משפט זה, היות שזו שמורה אך לאותם מקרים מיוחדים, המעוררים שאלה משפטית נכבדה או סוגיה ציבורית, החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, וכן במקרים מיוחדים ונדירים, המגלים אי-צדק או חשש מפני עיוות-דין (ראו, רע"פ 796/13 עלאא רוישד נ' מדינת ישראל (14.03.13); רע"פ 1749/13 דניאל דשן נ' מדינת ישראל (14.03.13); רע"פ 1588/13 עיסא סובחי נ' מדינת ישראל-עיריית ירושלים (11.03.13)). בענייננו, לא מתקיימים תנאים אלה.

8. טענתו העיקרית של המבקש הינה, כי עצם עריכתו של הסדר טיעון בשלב הערעור, ולא בערכאה הדיונית, הינו בגדר אירוע יוצא דופן, שהוא כשלעצמו חריג דיו, כדי להקנות למבקש זכות לדיון "גלגול שלישי". טענה זו לא אוכל לקבל, וזאת משני טעמים: ראשית, המבקש לא הניח כל תשתית לביסוס טענתו, בדבר היותו של הסדר טיעון הנערך בערכאת הערעור, בגדר אירוע חריג ויוצא דופן, ודומה כי הדבר אינו כך. שנית, וחשוב מכך, אם תתקבל טענתו של המבקש, אזי כל הסדר טיעון, אשר יערך לראשונה בבית משפט שלערעור, יזכה את הצדדים בהליך ערעורי נוסף, מניה וביה. ברי, כי מצב עניינים שכזה איננו אפשרי ואינו עולה בקנה אחד עם סדרי הדין המקובלים בשיטת משפטנו. עמדה זו מקבלת משנה תוקף במקרה דנן, כיוון שהסדר הטיעון נערך ביוזמתו ובהמלצתו של בית המשפט המחוזי, אשר לא התכוון להקנות, כך יש להניח, למבקש מעין "כרטיס חופשי", להליך שיפוטי נוסף. לאור האמור, דין טענתו דלעיל של המבקש להידחות.

ברם, בכך אין די, משום שלמבקש טענה נוספת, לפיה בעניינו שלו, לא הסדר הטיעון בלבד, כשלעצמו, הוא שמייד אתו, כי אם ההמלצה המופיעה בתסקיר שירות המבחן. זאת, משום שאליבא דמבקש, "התסקיר יצר תשתית עובדתית ומשפטית חדשה ושוונה מזו שעמדה לנגד עיני הערכאה הראשונה", ולפיכך, לשיטת המבקש, יש להיענות לבקשתו לדיון "גלגול שלישי", בפני בית משפט זה. גם טענה זו אין בידי לקבל. על מעמדו המיוחד של שירות המבחן, ומעמדם של קציני המבחן "כידם הארוכה של בית המשפט", נכתב רבות (ראו, למשל, בש"פ 7145/09 חנניה חזן נ' שירות בתי הסוהר (17.9.2009); בש"פ 8576/07 רמזי בן אחמד סלאמה נ' מדינת ישראל (15.10.2007); בש"פ 7047/04 יוסף אלעאס נ' מדינת ישראל (12.8.2004)). עם זאת, נקבע כי אין לראות בתסקיר המבחן, כראיה, בין כלל הראיות המוגשות לבית המשפט, ואת עורך התסקיר כעד במשפט. רע"פ 3472/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 16 ו-17, (3.9.2012), מנה השופט צ' זילברטל, את הטעמים העיקריים להלכה זו, ואינני רואה צורך להרחיב על כך. לפיכך, אין לקבל את טענתו של המבקש, בנידון דידן, ואין לראות בהגשת תסקיר, לראשונה בערכאת הערעור, כטעם של ממש למתן רשות ערעור, לפני בית משפט זה. אוסיף עוד, כי כבר נפסק, לא פעם, כי דחיית המלצות שירות המבחן, אינה מצדיקה כשלעצמה דיון "גלגול שלישי" (ראו: רע"פ 4600/12 יאשייב נ' מדינת ישראל (13.6.2012); רע"פ 11841/04 קרינאווי נ' מדינת ישראל (18.01.2005); רע"פ 10904/04 מיארה נ' מ"י (9.12.2004)).

9. למעלה מן הנדרש, אבקש לייחד מספר מילים לגופו של עניין. כנזכר לעיל, טענתו העיקרית של המבקש, הינה כי טעה בית המשפט המחוזי, בכך שלא ייחס משקל מספיק להמלצת שירות המבחן להמנע מעונש מאסר גם אם בדרך של עבודות שירות, בשים לב לסיכויי המבקש להשתקם, ולנוכח יתר נסיבותיו האישיות. אף טענה זו אין בידי לקבל. הלכה פסוקה היא, כי בית המשפט אינו מחויב לקבל את המלצות שירות המבחן, למרות החשיבות והמשקל שיש לייחס להמלצות אלה (ראו: בש"פ 7873/12 פלוני נ' מדינת ישראל; בש"פ 7848/10 פלוני נ' מדינת ישראל (2.11.2010); בש"פ 9302/08 אלעקובי נ' מדינת ישראל (14.11.2008); בש"פ 7999/12 ג'רבי נ' מדינת ישראל (2.12.2012)). לפיכך, גם מטעם זה, דין הבקשה להידחות.

10. אשר-על-כן, לא מצאתי כי קיימת הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת הליך שיפוטי נוסף, והנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

11. לאור התוצאה אליה הגעתי, אין עוד צורך לדון בבקשה לעיכוב הביצוע אשר הגיש המבקש, והוא יחל לרצות את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי בעניינו. המבקש יתייצב בבית האבות משען ברמת אפעל, ביום 7.4.2013, עד לשעה 10:00, לביצוע עבודות השירות במקום. ניתנה היום, ט' בניסן התשע"ג (20.3.2013).